

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΥΠΟ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.— Ἡ ἀμερικανικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις πραγματοποιεῖται. Τοῦτο ἐπιβάλλει ὅπως ἡ χώρα μας ἔχη ἕτοιμον «Σχέδιον» χρησιμοποίησεως καὶ ἀξιοποιήσεως τῆς βοήθειας αὐτῆς. Ἡ ἐτοιμασία ἐνός τοιούτου σχεδίου εἶναι ἀπαραίτητος, ἥτοι διὰ τὴν καλλιτέραν χρησιμοποίησιν τῆς ἀμερικανικῆς ἐνισχύσεως, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ διὰ λόγους ἀρτιωτέρας κρατικῆς ἐμφανίσεως.

Εἰς τὶ ὅμως θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναφέρεται συγκεκριμένως τὸ Σχέδιον τοῦτο;

Διὰ νὰ δοθῇ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναλυθῇ τὸ ὅλον πρόβλημα τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας εἰς τὰς ἐπὶ μέρους αὐτοῦ πλευράς. Τὴν κινητοποίησιν, τὴν ἀποκατάστασιν, τὴν ἀνάπτυξιν. Αἱ τρεῖς αὗται πλευραὶ δὲν εἶναι ἀπολύτως διακεκριμέναι. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει ἀλληλοσυσχέτισις καὶ ἀλληλεξάρτησις. Ἐν τούτοις ἡ διάκρισις τῶν πλευρῶν αὐτῶν εἶναι ἀπαραίτητος καὶ διὰ λόγους συστηματικῆς κατατάξεως τοῦ ὅλου οἰκονομικοῦ μας προβλήματος καὶ διὰ λόγους καθολικωτέρας κατανοήσεως αὐτοῦ.

Ἡ πρώτη πλευρὰ παριστᾷ τὴν θέσιν εἰς ἐνέργειαν τῶν σημερινῶν δυνάμεων καὶ στοιχείων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὸ μεγαλύτερον δυνατὸν ὄριον.

Ἡ δευτέρα πλευρὰ παριστᾷ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον παραγωγικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ἀπασχολήσεως τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, μαζὺ βεβαίως μὲ τὰς τεχνικὰς τελειοποιήσεις ποὺ ἔχουν ἐν τῷ μεταξύ εἰσαχθῆ.

Ἡ τρίτη πλευρὰ παριστᾷ τὴν μεταβολὴν τῆς συνθέσεως τῶν στοιχείων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἰδίως δὲ τῆς συνθέσεως τῶν παραγωγικῶν κλάδων αὐτῆς καθὼς καὶ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ οἰκονομία μας νὰ ἀποκτήσῃ νέαν διάρθρωσιν (π.χ. ἀνάπτυξις νέων βιομηχανιῶν, εἰσαγωγή νέων καλλιεργειῶν, ἐξοβελισμὸς παρασιτικῶν ἐπαγγελματῶν).

2.— Κατόπιν τῆς ἀναλύσεως ταύτης ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἀπάντη-

σιν τοῦ ὧς ἄνω τεθέντος ἐρωτήματος. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Σχέδιον πρέπει νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν πρώτην πλευρὰν δηλαδὴ εἰς τὴν κινητοποίησιν τῆς κοινωνικῆς μας οἰκονομίας. Εἰς τὴν πλευρὰν ταύτην ἀνάγεται ἀκριβῶς τὸ παρὸν Σχέδιον. Ἀποσκοπεῖ νὰ ὑποδείξῃ τὸ σύστημα ἐκεῖνο τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν διευθετήσεων αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλεται καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθοῦν ἐντὸς τῆς χώρας, διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ κινητοποίησις τοῦ ὑφισταμένου παραγωγικοῦ καὶ γενικώτερον τοῦ ὅλου οἰκονομικοῦ μηχανισμοῦ αὐτῆς μέχρι τοῦ ἀνωτάτου δυνατοῦ ὁρίου.

Ἡ πληρεστέρα κατὰ τὸ δυνατὸν κινητοποίησις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ πρῶταρχικὴ καὶ ἡ πλέον ἐπείγουσα ἐπιδιώξις τῆς ὅλης οἰκονομικῆς μας προσπάθειας.

Πρέπει νὰ δοθῇ κατὰ πρῶτον ἀπασχόλησις εἰς τὰς ἀργούσας ἐργαστικὰς χεῖρας καὶ τοὺς ἄλλους συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς, πρὸς τὴν ἀναζωογονηθῆναι ἡ οἰκονομία μας εἰς τὴν μεγαλύτεραν δυνατὴν ἔκτασιν καὶ μετὰ ταῦτα νὰ γίνῃ ἡ ἀποκατάστασις καὶ ἡ ἀνάπτυξις. Ἡ κινητοποίησις δὲν ἀποκλείει βεβαίως τὴν σύγχρονον καὶ ἐν ὠρισμένῳ μέτρῳ ἀποκατάστασιν καὶ ἀνάπτυξιν. Τὸ βασικῶς ὅμως προέχον εἶναι ἡ αὔξησις τῆς ἀπασχολήσεως τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς καὶ ἰδίως τῆς ἐργασίας καὶ ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς μας.

Ἡ ἐφαρμογὴ ἐνός Σχεδίου κινητοποιήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνῶ ἂν ἐνός θὰ μᾶς φέρῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἐπείγουσας φύσεως ἀναγκῶν τοῦ πληθυσμοῦ μας, θὰ μᾶς δώσῃ ἀφ' ἐτέρου τὴν ἀπαιτουμένην πίστωσιν χρόνου διὰ τὴν μετὰ γαλήνης καὶ περισκέψεως ἐκπόνησιν μακροχρονίων προγραμμάτων ἀνασυγκροτήσεως, ἧτοι ἀποκαταστάσεως καὶ ἀναπτύξεως.

Εἶναι ἀξιοσημεῖωτον ὅτι εἰς τὸ θέμα τοῦ Σχεδίου κινητοποιήσεως εἴμεθα πολὺ περισσότερον πίσω, παρὰ εἰς τὰ θέματα τοῦ Σχεδίου ἀποκαταστάσεως καὶ ἀναπτύξεως. Οὕτω ἐνῶ κατηρτίσθη πρόγραμμα Ἀνασυγκροτήσεως ἀπὸ τὸν εἰδικῶς πρὸς τοῦτο συσταθέντα Ὄργανισμὸν, ἐνῶ τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἀνοικοδομήσεως καὶ ἡ Οὐνρρα ἐξεπόνησαν τοιαῦτα προγράμματα, οὐδὲν ἐπίσημον σχέδιον οἰκονομικῆς κινητοποιήσεως κατηρτίσθη καὶ ἐξηγγέλθη, καίτοι ὧς ἐλέχθη ἐμφανίζεται τοῦτο περισσότερον ἀναγκαῖον καὶ ἐπείγον ἀπὸ τὰ προγράμματα Ἀνασυγκροτήσεως.

Ἀλλὰ κινητοποίησις τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας ἄνευ τοῦ ἐνδεικνυομένου σχεδίου εἶναι χίμαιρα. Ἡ κινητοποίησις δὲν ἔμπορε νὰ πραγματοποιηθῇ ὅταν ἐπαφιέμεθα εἰς τὴν τύχην καὶ περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἐπιβολὴν μεμονωμένων μέτρων ἄνευ ὀργανικῆς μεταξὺ τῶν συσχετίσεως.

Τὸ σχέδιον κινητοποιήσεως εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς Ἑλεγχομένης Οἰκονομίας εἰς τὴν χώραν μας. Κινητοποίησις πλήρης καὶ ταχεῖα χωρὶς ἐλεγχομένην οἰκονομίαν εἶναι ἀνέφικτος. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν οἰκονομικὴ μας ἐξέλιξις. Καίτοι παρήλθον δύο καὶ ἡμισυ

περίπου ἔτη ἡ κοινωνικὴ οἰκονομία τῆς χώρας ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ κινεῖται κατὰ τρόπον ἀναιμικόν.

3.—Διὰ νὰ ἴδῃ τις καλλίτερον ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ κινητοποιήσωμεν τὴν οἰκονομίαν μας εἰς βαθμὸν ἱκανοποιητικόν, ἄνευ σχεδίου καὶ ἄνευ ἐλέγχου ἀρκεῖ νὰ φέρῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ τὰ κύρια σημερινὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς.

Ταῦτα εἶναι τὰ κάτωθι :

1ον) Ἡ καταστροφή μεγάλου μέρους τοῦ παγίου πραγματικοῦ κεφαλαίου τῆς χώρας λόγῳ τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατοχῆς.

2ον) Ἡ ἔλλειψις ἀτμοσφαίρας ἀσφαλείας καὶ ἐμπιστοσύνης, τόσον ἔνεκα ἐξωτερικῶν αἰτίων, ὅσον καὶ ἔνεκα ἐσωτερικῶν.

3ον) Ἡ ἀποχὴ τοῦ ἰδιωτικοῦ ρευστοῦ κεφαλαίου ἀπὸ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.

4ον) Ἡ τεχνητὴ οἰκονομικὴ σταθερότης, ἡ ὁποία πρὸ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀμερικανικῆς οἰκονομικῆς βοηθείας συνεκρατεῖτο διὰ τῆς ἀθρόας πωλήσεως χρυσῶν λιρῶν.

5ον) Ἡ ἀργία σημαντικοῦ μέρους τῶν παραγωγικῶν συντελεστῶν.

6ον) Τὸ ὑψηλὸν ἐπίπεδον τῶν ἐσωτερικῶν τιμῶν.

7ον) Ἡ δυσαναλογία εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς βιομηχανικῶν καὶ γεωργικῶν τιμῶν, σχετικῶς πρὸς τὸ προπολεμικόν τοιοῦτο.

8ον) Ἡ μὴ διενέργεια εἰς εὐρείαν κλίμακα ἐξαγωγῶν καὶ ἡ ἔλλειψις ἄλλων ἐπαρκῶν ἐξωτερικῶν πόρων πρᾶγμα ποῦ διακυβεύει καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν στοιχειώδη διατροφήν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀπαριθμήσεως τῶν σημερινῶν χαρακτηριστικῶν τῆς κοινωνικῆς μας οἰκονομίας συνάγεται ἀβιάστως, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς εἶναι τοιαύτη ὥστε χωρὶς σθεναράν, σχεδιασμένην καὶ συστηματικὴν κρατικὴν παρέμβασιν ἢ καρκινοβασία τῆς οἰκονομίας θὰ συνεχισθῇ. Χωρὶς τὴν παρέμβασιν αὐτὴν δὲν δύναται νὰ ἀναμένεται ἡ ἀρίστη διάθεσις τῆς ἐξωτερικῆς βοηθείας καὶ τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς ἀποδόσεώς της, ἡ πληρεστέρα ἀπασχόλησις τῶν παραγωγικῶν συντελεστῶν, ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς, ἡ δικαιότερα διανομὴ τοῦ παραγομένου εἰσοδήματος, ἡ πραγματοποίησις κάποιας κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἡ πάταξις τῆς μαστιζούσης τὸν τόπον οἰκονομικῆς ἀσυδοσίας τῶν ὀλίγων ἐκμεταλλευτῶν καὶ κερδοσκόπων, καὶ τέλος ἡ ἠθικὴ θωράκισις τῆς χώρας ἀπέναντι τῆς κριτικῆς καὶ τῶν ἐπιθέσεων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

4.—Τὸ σύστημα τῶν μέτρων οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ κινητοποίησις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἢμπορεῖ κάλλιστα νὰ ὑποδειχθῇ ἂν ἀνατεθῇ ἡ σχετικὴ ἐργασία εἰς μίαν ὁμάδα ἱκανῶν οἰκονομολόγων, συγκροτουμένην ἀπὸ προσωπικότητας τῆς θεωρίας καὶ τῆς πράξεως.

II. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΣ

5.—Οἱ γενικοὶ κύριοι σκοποὶ εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἀποβλέπη τὸ

παρὸν Σχέδιον Κινητοποιήσεως τῆς κοινωνικῆς μας οἰκονομίας εἶναι:

α) Ἡ γενικὴ τόνωσις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

β) Ἡ αὔξησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ἡ τόνωσις τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν ἀγροτῶν.

γ) Ἡ αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ ἡ μείωσις τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

δ) Ὁ περιορισμὸς τῆς ζητήσεως τῶν διαθέσιμων μεγάλῃν ἀγοραστικῆν δύναμιν

Εἰς τοὺς ὡς ἄνω κυρίους σκοποὺς περικλείεται καὶ ἡ σχετικὴ ἐξισωσις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐπιπέδου τιμῶν πρὸς τὸ διεθνές, ἡ ἐξισορροπῆσις τῶν βιομηχανικῶν τιμῶν πρὸς τὰς γεωργικὰς καθὼς καὶ ἡ πραγματοποίησις κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Τοῦτο θὰ δειχθῆ ἕκ τῆς ἀκολουθούσης ἐκθέσεως τῶν ἐνδεικνυομένων διὰ τὴν κινητοποίησιν οἰκονομικοπολιτικῶν μέτρων

6.—Α. Ἡ γενικὴ τόνωσις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τῆς διενεργείας κρατικῶν ἐπενδύσεων εἰς εὐρεῖαν κλίμακα πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων ἐπιγούσης φύσεως καὶ ἀμέσου ἀποδόσεως.

Τὸ μέτρον τοῦτο κέκτηται ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Ἄρκει νὰ ὑπομνησθῆ ὅτι αἱ λεγόμεναι περίοδοι «ἐπίδοσεως», ἤτοι αἱ ἀνιούσαι περίοδοι εἰς τὴν κυματοειδῆ ἐξέλιξιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ὀφείλονται ἀκριβῶς εἰς τὸ γεγονός ὅτι ἡ παραγωγή παγίου πραγματικοῦ κεφαλαίου (ἤτοι ἀγαθῶν διαρκοῦς χρήσεως ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς παραγωγῆς) ἀνέρχεται εἰς ἐπίπεδα ἀνώτερα τῶν ἐξικνουμένων εἰς τὰς κατιούσας περιόδους τοῦ οἰκονομικοῦ κύματος, δηλαδὴ εἰς τὰς «χαλαρώσεις». Ἡ ἠύξημένη αὕτη παραγωγή πραγματικοῦ κεφαλαίου, ἐντείνουσα τὰς ἐργασίας τῶν βιομηχανικῶν μέσων παραγωγῆς καὶ αὐξάνουσα τὰ εἰσοδήματα καὶ τὴν ζήτησιν τῶν εἰς αὐτὰς ἀσχολουμένων, μεταδίδει τὸν ρυθμὸν τῆς ἐντάσεως εἰς τὰς βιομηχανίας ἀγαθῶν καταναλώσεως καὶ οὕτω ὀδηγεῖ βαθμιαίως εἰς τὴν ἀναζωπύρωσιν τῆς ὅλης οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

Εἰς τὴν παράγραφον 3 ὅπου ἐγένετο λόγος περὶ τῶν κυρίων σημερινῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἀνεφέρθη ὅτι ἐν ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ ἀποχὴ τοῦ ἰδιωτικοῦ ρευστοῦ κεφαλαίου ἀπὸ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις, δηλαδὴ ἡ ἀπροθυμία τοῦ νὰ μετατραπῆ εἰς νέα ἀγαθὰ παγίου πραγματικοῦ κεφαλαίου.

Ἡ ἀποχὴ αὕτη ὀφείλεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν ἔλλειψιν ἀσφαλείας καὶ ἐμπιστοσύνης, τόσον ἔνεκα διεθνῶν λόγων ὅσον καὶ ἔνεκα ἐσωτερικῶν.

Ἡ παρὰ τὴν διενέργειαν καὶ ὑπαρξιν ἀποταμιεύσεων μὴ πραγματοποιήσις ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων, εἶναι θεμελιώδης αἰτία τῆς μικρᾶς ἀναπτύξεως τοῦ ρυθμοῦ τῶν ἐργασιῶν καὶ γενικώτερον τῆς περιορισμένης οἰκονομικῆς κινητοποιήσεως εἰς τὴν χώραν μας.

Ἄρκει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ γενομένους ὑπολογισμούς, αἱ ἐπενδύσεις ἐν γένει κατὰ τὸ ἔτος 1938 ἀνήλθον περίπου εἰς 6 δισεκατομμύρια προπολεμικῶν δραχμῶν, ἧτοι κατὰ προσέγγισιν εἰς τὸ δέκατον τοῦ ὅλου κοινωνικοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἔτους τούτου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται τὸ σπουδαιότατον συμπέρασμα ὅτι ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν 5 περίπου ἑκατομμυρίων χρυσῶν λιρῶν, ποῦ ὑπολογίζεται ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν χώραν, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα ποσὰ ρευστῶν κεφαλαίων τὰ ὁποῖα μετετράπησαν εἰς ἀποθεματοποιηθέντα ἔμπορεύματα, εἶχον ἐγκαίρως διατεθεῖ δι' ἐπενδύσεις, τουτέστι εἶχον μετατραπῆ εἰς νέα ἀγαθὰ παγίου πραγματικοῦ κεφαλοῦ, εἰσαγόμενα ἔξωθεν ἢ παραγόμενα ἐντὸς τῆς Χώρας, ἢ οἰκονομικὴ δραστηριότης αὐτῆς θὰ εἶχε σημαντικῶς προωθηθῆ.

Ὅθεν πᾶσα προσπάθεια οἰκονομικῆς κινητοποιήσεως πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσῃ κατὰ τρόπον ἀποφασιστικὸν τὸ ζήτημα τῶν ἐπενδύσεων.

Ἦδη ἐρωτᾶται: Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιλυθῆ, ἔστω κρὶ μερικῶς, τὸ ζήτημα τῆς διενεργείας ἐπενδύσεων ἐφ' ὅσον μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον, αἱ διεθνεῖς καὶ αἱ ἐσωτερικαὶ συνθήκαι ἀποθαρρύνουν τὰ ἰδιωτικὰ ρευστὰ κεφάλαια ἀπὸ πραγματοποιήσιν τοποθετήσεων εἰς πάγια πραγματικὰ κεφάλαια;

Τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν εἰς τὴν διενέργειαν ἐπενδύσεων ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἡ λύσις αὕτη ἀνταποκρίνεται ὡς γνωστὸν πρὸς τὰ νεώτατα πορίσματα τῆς οἰκονομικῆς θεωρίας, ἐφηρμόσθη δὲ ἐπιτυχῶς κατὰ τὴν μεγάλην οἰκονομικὴν χαλάρωσιν τῶν ἐτῶν 1929—1934 καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα ἔτη, ἰδίως εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ τὴν Γερμανίαν.

Ἀφοῦ οἱ ἰδιῶται δὲν προβαίνουν λόγῳ φόβου ἀπωλείας τῶν κεφαλαίων των, εἰς ἐπενδύσεις εἰμὴ κατ' ἀσήμαντα ποσά, τὸ ἴκρτος καὶ γενικῶς αἱ Δημόσιαι Ἐξουσίαι—ἰδιαίτερος δὲ οἱ Συνεταιρισμοὶ ἐγγύων βελτιώσεων ποῦ συνιστῶνται ὡς εἰδικοί διὰ δημόσια ἔργα ὀργανισμοί—πρέπει ὑποκαθιστῶντες εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην τοὺς ἰδιώτας, νὰ ἀναλάβουν τὴν κατασκευὴν ἐκτεταμένων σχετικῶς δημοσίων ἔργων ἐπειγούσης φύσεως καὶ ἀμέσου ἀποδόσεως. Τοιαῦτα ἔργα εἶναι τὰ ἀρδευτικά, ἀποχετευτικά, ἀποξηραντικά, ὑδροηλεκτρικά, ὁδοποιῖας, γεφυροποιῖας, σιδηροδρομικῶν γραμμῶν κλπ.¹

Σχετικῶς ὑπεστηρίχθη ὅτι δι' ἐγκαταστάσεως ἀντλιῶν καὶ λοιπῶν ἀπαραιτήτων μηχανημάτων δύνανται πολλοὶ παραποτάμιοι καὶ παραλίμνιοι ἐκτάσεις καθὼς καὶ ἐκτάσεις ἔχουσαι πλούσιον ὑπεδάφιον στρώμα ὕδατος, νὰ μετατραπῶσιν εἰς ποτιστικὰς με ἀποτέλεσμα τὸν πενταπλασιασμὸν τοῦ εἰσοδήματος καὶ τὴν ἀπορρόφησιν τμήματος τῆς ἠύξημένης κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προσφορᾶς ἐργασίας. Ἡ μετατροπὴ αὕτη ἐπιβάλλεται πρὸς τούτοις καὶ ἀπὸ τὴν καταθλιπτικὴν στενότητα τοῦ γεωργικοῦ κλήρου. Ὑπελογίσθη ὅτι μόνον εἰς τὴν Θεσσαλίαν αἱ κατὰ τὰ ἄνω ὑποκείμεναι εἰς μετατροπὴν

1. Βλ. Εὐαγγ. Ἀβέρωφ. Οἰκονομικὰ προβλήματα, ἐφημ. «Βῆμα» 16 Μαρτίου 1947.

ἐκτάσεις ἀνέρχονται εἰς 100.000 περίπου στρέμματα². Ἡ κατασκευὴ τοιούτων ἔργων ἀνάγεται ὡς εἶναι φανερόν καὶ εἰς τὴν πλευρὰν τῆς ἀποκαταστάσεως καθὼς καὶ εἰς τὴν πλευρὰν τῆς ἀναπτύξεως, εἶναι δὲ θέμα τὸ ὁποῖον δεικνύει σαφῶς τὴν μεταξὺ «κινητοποιήσεως», «ἀποκαταστάσεως» καὶ «ἀναπτύξεως» ὑπάρχουσαν ἀλληλοσυσχέεισιν περὶ τῆς ὁποίας διελάβομεν προηγουμένως.

Τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὡς ἄνω ἔργων ρευστὰ κεφάλαια δύνανται, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐσωτερικῶν πόρων, νὰ ἐξευρεθοῦν διὰ φορολογίας τῶν διαθετόντων πλεονάζουσαν ἀγοραστικὴν δύναμιν, καὶ δι' ἐσωτερικῶν δανείων συνομολογουμένων εἰς χρυσᾶς λίρας καὶ κατοχυρουμένων μὲ διεθνεῖς ἐγγυήσεις πρὸς δημιουργίαν ἐμπιστοσύνης εἰς τοὺς δανειστάς. Ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐσωτερικῶν τούτων δανείων προϋποθέτει βεβαίως βελτίωσιν τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ ἄρσιν τῶν ἐσωτερικῶν ἀνωμαλιῶν. Ἄνευ τῆς πληρώσεως τῶν προϋποθέσεων τούτων ἡ ἐπιτυχία τῶν ὡς ἄνω ἐσωτερικῶν δανείων εἶναι ἀσφαλῶς προβληματικὴ.

Διὰ τῆς κατὰ τοὺς τρόπους τούτους ἐξευρέσεως τῶν ρευστῶν κεφαλαίων πρὸς διενέργειαν κρατικῶν ἐπενδύσεων θὰ περιωρίζετο ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ πλεονάζουσα ἀγοραστικὴ δύναμις, πού μέχρι πρότινος κατηθύνετο εἰς τὴν ζήτησιν χρυσῶν λιρῶν, καὶ θὰ ἐπηρεάζετο εὐμενῶς τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐδημιουργοῦντο εὐκαιρίαι ἀπασχολήσεως τῶν ἐργατικῶν χειρῶν καὶ θὰ ἐκίνητο περισσότερο καὶ ταχύτερον ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία. Ἄλλος τρόπος ἐξευρέσεως ρευστῶν κεφαλαίων ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τὸ ἐσωτερικὸν εἶναι ἡ ἐκδοσις χαρτονομίσματος. Ὁ τρόπος οὗτος ἡμπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ λελογισμένως καὶ ἐφ' ὅσον ἡ πορεία τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν καὶ αἱ γενικώτεραι οἰκονομικαὶ συνθήκαι ἐπιτρέπουσι τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀμερικανικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις αὐξάνει ὡς εἶναι πρόδηλον, κατὰ πολὺ τὰς δυνατότητας διενεργείας κρατικῶν ἐπενδύσεων, δεδομένου ὅτι ἀποτελεῖ ἐξωτερικὴν πηγὴν πορισμοῦ ρευστῶν καὶ πραγματικῶν κεφαλαίων.

Κατὰ ταῦτα ἡ διενέργεια ἐπενδύσεων ὑπὸ τοῦ Κράτους εἶναι μέτρον θεμελιώδους σημασίας καὶ ὀποδόσεως, κυριώτατος δὲ μοχλὸς ἐκτὸς τοῦ συστήματος τῶν προσπαθειῶν τοῦ παρόντος Σχεδίου.

Ἡ πραγματοποίησις των θὰ συστήσῃ τὴν ἀπαρχὴν μιᾶς γενικωτέρας ἀναθαρρύνσεως τῶν ἰδιωτῶν καὶ τὸ ἔναυσμα πρὸς δημιουργίαν ἐντονωτέρου ρυθμοῦ εἰς τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα.

Β. Σχετικῶς μὲ τὸν σκοπὸν τῆς αὐξήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς τονώσεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν ἀγροτῶν, ρητέα τὰ ἑξῆς:

7. Ἡ αὕξησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς εἶναι

2. Βλ. Ε. Ἀβέρωφ. ἄνωτ.'

ἔργον ποῦ ἐπιχειρεῖται κυρίως ἀπὸ τοῦ 1926 - 27 μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν, διὰ συμπλέγματος προσπαθειῶν τοῦ Κράτους, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν. Ἡ αὔξησις αὕτη θὰ ἐνετείνετο κατὰ πολὺ ἂν αἱ ἐν λόγῳ προσπάθειαι συνετονίζοντο καὶ ἐσυστηματοποιούντο, γενικώτερον δὲ ἂν διεξήγοντο βάσει ἐνὸς ἐκ τῶν προτέρων καταρτιζομένου γεωργικοῦ προγράμματος. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ ἐντελῶς εἰδικοῦ χαρακτήρος τῶν γεωργοοικονομικῶν ζητημάτων, παρέλκει νομιζόμεν νὰ ἀσχοληθῶμεν ἐδῶ εἰδικῶς μὲ τὴν πολιτικὴν πρὸς αὔξησιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, αὔξησιν ἢ ὁποῖα, ὡς εἶναι φανερόν, θὰ ἀγάγη κανονικῶς εἰς ὕψωσιν τοῦ κοινωνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τόνωσιν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν ἀγροτῶν.

8.—Ἡ τόνωσις τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν ἀγροτῶν πρέπει, ἀνεξαρτήτως τῆς γενικωτέρας προσπάθειας πρὸς αὔξησιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, νὰ ἐπιδιωχθῆ καὶ διὰ τῆς διευρύνσεως τοῦ περιθωρίου μεταξὺ κόστους παραγωγῆς καὶ τιμῶν πωλήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς διευρύνσεως ταύτης δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν τὰ κάτωθι μέτρα.

1ον) Ἡ μείωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων, διὰ καταργήσεως καὶ ἄρσεως πολλῶν ἐπιβαρύνσεων αὐτοῦ καὶ διὰ χορηγήσεως εἰς τοὺς γεωργοὺς εὐθηνότερων γεωργικῶν ἐφοδίων (λιπασμάτων, φαρμάκων, σπόρων κλπ.). Ἐπιβαρύνσεις τοῦ κόστους τούτου εἶναι πρωτίστως αἱ παντοειδεῖς φορολογίαι αἱ πλήττουσαι τὰ γεωργικὰ προϊόντα καὶ ἐφόδια (φόροι παραγωγῆς, μεταφορᾶς, ἐξαγωγῆς, φόροι ἐπὶ γεωργικῶν φαρμάκων καὶ ἐφοδίων καθὼς καὶ οἱ εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ ἐπ' αὐτῶν). Ἡ ἐκ τῆς περικοπῆς τῶν ἐπιβαρύνσεων τούτων μείωσις τῶν δημοσίων ἐσόδων, δύνανται νὰ ἀντιμετωπισθῆ δι' αὔξησεως τῶν ἀμέσων φόρων ἐπὶ τῶν μεγάλων βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι διὰ πολλοὺς γνωστοὺς λόγους ἀπεκόμισαν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν ὑπέρογκα κέρδη.

2ον) Ἡ συγκέντρωσις κατὰ τὸ δυνατόν μεγάλυτέρων ποσοτήτων γεωργικῶν προϊόντων ὑπὸ τοῦ Κράτους, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ κυριώτατα τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων, κατ' ἀρχὰς μὲ τιμὰς καλυπτούσας τὸ κόστος παραγωγῆς.

Συγκέντρωσις γεωργικῶν προϊόντων πραγματοποιεῖται βεβαίως εἰς τὴν χώραν μας πρὸ πολλοῦ.

Αὕτη ὁμως περιορίζεται εἰς ὀλίγα προϊόντα καὶ περιλαμβάνει μικρὰς ποσότητας αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἀποτελέσματά της νὰ εἶναι πολὺ μέτρια.

Ἡ εἰς μικρὰν ἔκτασιν συγκέντρωσις αὕτη δύνανται κάλλιστα νὰ ἐπεκταθῆ βαθμιαίως καὶ νὰ ἀπολήξῃ εἰς ἀποτελεσματικὸν ἔλεγχον τῆς προσφορᾶς τῶν ἐγχωρίων γεωργικῶν προϊόντων ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Μεγάλη προσοχή πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν συγκέντρωσιν σημαντικῶν ποσοτήτων ἐλαιολάδου ἐκλεκτῆς ποιότητος ὑπὸ τοῦ Κράτους μέσῳ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν. Ἡ συγκέντρωσις αὕτη θὰ διευκολύνῃ τὴν ἐξαγωγήν αὐτοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπ' ὠφελεία τῶν παραγωγῶν καὶ ὄχι τῶν ἐμπόρων, πρὸς τούτοις δὲ θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν τιμῶν τοῦ ἐλαίου ὑπὸ τοῦ Κράτους.

3ον) Ἡ διάθεσις τῶν προϊόντων τούτων ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατανάλωσιν ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν Γεωργικῶν Συνεργατικῶν Συνεταιρισμῶν. Οἱ Συνεταιρισμοὶ αὗτοι θὰ ἔπρεπε βοηθούμενοι ἀπὸ τὸ Κράτος νὰ ἰδρῦσουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον μεγάλα Κεντρικὰ Πρατήρια εἰς τὰ ἀστικά καὶ γενικῶς τὰ κέντρα καταναλώσεως, πρὸς διοχέτευσιν τῶν προϊόντων εἰς τοὺς Συνεταιρισμοὺς Καταναλώσεως τῶν διαφόρων κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ ἢ ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ λιανικὸν ἐμπόριον. Τοῦτο θὰ πωλῆ τὰ γεωργικὰ προϊόντα εἰς τοὺς τελικοὺς καταναλωτὰς μὲ τὰς τιμὰς ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ τοῦ προσφέρωνται ταῦτα ὑπὸ τῶν Συνεταιριστικῶν Πρατηρίων, πλέον ἑνὸς λογικοῦ κέρδους προσδιοριζομένου ἀπὸ τὸ Κράτος. Τοιοῦτοτρόπως θὰ παραμερισθοῦν σὺν τῷ χρόνῳ οἱ πολυπληθεῖς μεσάζοντες καὶ ἔμποροι—ἢ μάλιστα τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν καταναλωτῶν—οἱ ὁποῖοι ἐνῶ ἀγοράζουσι τὰ γεωργικὰ προϊόντα ἀπὸ τοὺς παραγωγοὺς μὲ τιμὴν συχνάκις μὴ καλύπτουσαν τὸ κόστος, τὰ προσφέρουν εἰς τὸν τελευταῖον λιανοπωλητὴν καὶ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν κατανάλωσιν εἰς τιμὰς διπλασίας ἢ τριπλασίας.

Μετὰ τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν εἰς τοὺς Συνεταιρισμοὺς Καταναλώσεως ἢ τοὺς λιανεμπόρους, οἱ παραγωγοὶ θὰ λαμβάνουν συμπλήρωμα τῆς ἀρχικῶς καταβληθείσης εἰς αὐτοὺς τιμῆς διαθέσεως τῶν προϊόντων εἰς τοὺς καταναλωτὰς. Ἡ τελικὴ αὕτη τιμὴ δὲν πρέπει νὰ εἶναι πάντως οὐσιωδῶς ἀνωτέρα τοῦ κόστους παραγωγῆς.

4ον) Ὁ ἔλεγχος τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ ἔλεγχος αὗτος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς προσφορᾶς θὰ εἶναι δυνατὸς ὅταν κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὸ Κράτος, ἢ Ἀγροτικὴ Τράπεζα καὶ οἱ Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ θὰ εἶναι οἱ οἷον εἰ μονοπωληταὶ τῆς προσφορᾶς ἢ τουλάχιστον οἱ μεγαλύτεροι φορεῖς τῆς προσφορᾶς. Ὑπὸ τοὺς ὄρους αὐτοὺς ἢ ἐπιτήρησις τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν τελικῶν τιμῶν διαθέσεως τῶν προϊόντων εἰς τοὺς καταναλωτὰς ἀπὸ τὰ ἀγορανομικὰ ὄργανα τοῦ Κράτους θὰ εἶναι ὄχι πολὺ δυσχερῆς. Ὁ ἔλεγχος τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων θὰ τονώσῃ τὴν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν ἀγροτῶν ἐμμέσως, διότι θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν καὶ τοῦ κόστους τῆς ζωῆς, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τοῦ κόστους καὶ τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

5ον) Ἡ διάθεσις ὑπὸ τοῦ Κράτους βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τοὺς ἀγρότας διὰ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων μὲ

τιμὰς κόστους, πλέον ἐνός λογικοῦ βιομηχανικοῦ κέρδους ὀριζομένου ὑπ' αὐτοῦ. Τὰ βιομηχανικά ταῦτα προϊόντα θὰ παράγονται ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας διὰ μέσου παραγγελιῶν³ πού θὰ διαβιβάζη εἰς τὰς καθ' ἕκαστον Ἑνώσεις Βιομηχάνων⁴ (Ἐφαντουργῶν, Κλωστουργῶν, Ἐποδηματοποιῶν κλπ.) τὸ Κράτος, κατόπιν τῶν πινάκων ἀναγκῶν εἰς βασικά προϊόντα, πού θὰ παραδίδουν εἰς αὐτὸ αἱ Συνεταιριστικαὶ Ὄργανώσεις τῶν ἀγροτῶν. Αἱ Ἑνώσεις αὗται θὰ εἶναι ὑπεύθυνοι ἀπέναντι τοῦ Κράτους διὰ τὴν πιστὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὄρων σχετικῶν συμφωνιῶν, καὶ ὡς σωματεῖα—δηλαδή ὡς νομικὰ πρόσωπα—καὶ ὡς σύνολα κατ' ἰδίαν μελῶν τὰ ὁποῖα θὰ βαρύνη ἀλληλέγγυος εὐθύνη.

Τὸ Κράτος θὰ ἐλέγξη τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων πού θὰ παραγγέλλη εἰς τὰς Ἑνώσεις τῶν βιομηχάνων, οὕτως ὥστε τὰ προϊόντα ταῦτα νὰ διατίθενται εἰς τοὺς ἀγρότας μὲ τιμὰς κόστους πλέον τοῦ νομίμου κέρδους. Ὁ ἔλεγχος τοῦ κέρδους τούτου ὑπὸ τοῦ Κράτους εἶναι σήμερον ὄχι πολὺ δυσχερῆς. Πράγματι τὸ Κράτος ἐλέγχει τοὺς πλείστους συντελεστὰς τοῦ κόστους τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, ὅπως τὰς τιμὰς τῶν πρώτων ὑλῶν, τῶν καυσίμων, τῆς κινητηρίου δυνάμεως καὶ ἄλλων βοηθητικῶν ὑλῶν, τοὺς τόκους τῶν δανείων, τὰ μισθώματα, τὰ ἡμερομίσθια, τὰς φορολογικὰς ἐπιβαρύνσεις, τὰ μεταφορικὰ ἐξοδα κλπ. Ἐκτὸς τούτου τὸ Κράτος διὰ τῶν εἰς μεγάλας ποσότητας παραγγελιῶν πού θὰ διαβιβάζη εἰς τὰς Ἑνώσεις τῶν Βιομηχάνων, θὰ εἶναι οἰονεὶ μ ο ν ο π ω λ η τ ῆ ς τ ῆ ς ζ η τ ῆ σ ε ω ς β ι ο μ η χ α ν ι κ ῶ ν ε ἰ δ ῶ ν καὶ συνεπῶς θὰ δύναται νὰ συζητηῖ καὶ νὰ ἐπιβάλη τὰς ἐπὶ τοῦ κόστους ἀπόψεις του εἰς τὰς Ἑνώσεις τῶν Βιομηχάνων.

Σημειωτέον ὅτι ἔλεγχος τοῦ βιομηχανικοῦ κόστους εἰδῶν τινῶν ἐπραγματοποιήθη προσφάτως εἰς τὴν χώραν μας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἔλεγχος αὐτὸς δὲν ὠλοκληρώθη διὰ τῆς παρακολουθήσεως τῶν τελικῶν τιμῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας διατίθενται τὰ ἐλεγχόμενα προϊόντα εἰς τὴν κατανάλωσιν δὲν συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀνακούφισιν τοῦ καταναλωτοῦ τοῦ ἀγροτικοῦ καὶ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ. Πρέπει μάλιστα νὰ ἀναφερθῇ ὅτι κατὰ τινὰ ἐκδοχὴν⁵ ὁ μὴ ὠλοκληρωθεὶς ἐλεγχος αὐτὸς κατέστησε δυνατὴν ὠρισμένην διεύρυνσιν τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν κερδῶν. Κατὰ τὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν οἱ βιομήχανοι καὶ ἔμποροι ἀποκρύψαντες τὰ προϊόντα καὶ ἐφαρμόσαντες τεχνητὸν περιορισμὸν τῆς προσφορᾶς καὶ τμηματικὸν ἐφοδιασμὸν τῆς ἀγορᾶς, κατώρθωσαν ν' ἀποκομίσουν σημαντικώτατα κέρδη.

Ἡ κυριώτερα περίπτωσις πραγματοποιήσεως ἐλέγχου ποσοτῶν παραγωγῆς, βιομηχανικοῦ κόστους καὶ διαθέσεως προϊόντων

3. Βλ. εἰδικῶς Α. Κυρκιλίτση. Ἡ ἐπαναλειτουργία τῆς βιομηχανίας «Οἰκονομικὰ Χρονικά» ἀριθ. 1 Ἰουνίου 1945 σελ. 12.

4. Βλ. εἰδικῶς Ξ. Ζολώτα, Φορολογία καὶ ἔλεγχος, Ἐφημ. «Βῆμα» 3 Ἰουνίου 1947.

5. Βλ. Ἡλ. Λαγάκου, Τὸ βασικὸν πρόβλημα τῶν τιμῶν, «Κέρδος» 30 Νοεμβρίου 1946.

εἶναι ἡ βιομηχανία βάμβακος. Ὁ ἔλεγχος ὅμως αὐτὸς πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ὀλοκληρωθῆ διὰ τῆς συμπληρώσεώς του μὲ τὸ στοιχεῖον τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν τιμῶν λιανικῆς πωλήσεως τῶν ἐκ βάμβακος προϊόντων καθὼς καὶ τῆς παρεσκολουθήσεως τῶν παρεχομένων ποσοτήτων καὶ ποιοτήτων τῶν προϊόντων τούτων εἰς τοὺς τελικοὺς καταναλωτάς. Ἐνευ συμπληρώσεως ταύτης ὁ ἔλεγχος τῆς βαμβακοβιομηχανίας εἶναι χωλός, καὶ ὑφίσταται μόνον κατ' ὄνομα καὶ χωρὶς οὐσιώδη πρακτικὴν ἀπόδοσιν.

βον) Ἡ αὕξησις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐξαγωγικῶν προϊόντων.

Ἡ μείωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν ἐξαγωγικῶν προϊόντων ποῦ θὰ ἐπιτευχθῆ κατὰ τὰ προηγουμένως ἀναπτυχθέντα θὰ διευκολύνῃ τὴν ἐξαγωγήν των. Αὕτη τώρα, παρὰ τὴν ζήτησίν των εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δυσχεραίνεται, ὡς γνωστὸν, λόγῳ τοῦ μεγάλου κόστους των καὶ τῶν συνεπεία τούτου ὑψηλῶν τιμῶν των. Ἡ αὕξησις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν εὐγενῶν γεωργικῶν προϊόντων συνιστᾷ οὐσιωδέστατον τομέα καὶ στοιχεῖον τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν ἀγροτῶν, ἐκτὸς βεβαίως τῶν γενικωτέρων ὠφελημάτων τῆς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν συναλλαγματικῶν πόρων τῆς Χώρας.

Ἡ ἐλάττωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν προϊόντων τούτων θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν αὕξησιν τῆς συναγωνιστικῆς των ἱκανότητος καὶ τὴν δυνατότητα τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ λυσιπώρους ἀνταγωνισμοῦ ποῦ διεξάγεται ἀπὸ τὰ ὁμοειδῆ τουρκικὰ προϊόντα, ποῦ διεκδικοῦν τὴν μονοπώλησιν τῆς παγκοσμίου ἀγορᾶς τῶν εὐγενῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Μεγάλη σημασία πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἐξαγωγήν ἐλαϊολάδου ἣτις μετὰ ἐξαμήνους ματαίας συζητήσεις ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσθη.

Ἡ ἐξαγωγή τοῦ ἐλαίου κατὰ πολὺ θὰ διηκολύνετο διὰ τῆς προηγουμένης τυποποιήσεως αὐτοῦ.

Διὰ τῆς ἐξαγωγῆς ἐλαϊολάδου θὰ τονωθῆ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις μεγάλων τμημάτων τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ καὶ θὰ αὐξηθοῦν οἱ συναλλαγματικοὶ πόροι τῆς χώρας. Ἐάν διὰ τῆς ἐξαγωγῆς προκύψῃ ἔλλειμμα διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, τοῦτο δύναται νὰ καλύφθῃ διὰ παραγωγῆς σπορελαίων ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου σπορελαιουργίας. Ἡ ἐγχώριος παραγωγή σπορελαίων θὰ λύσῃ καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀπασχολήσεως τῆς σπορελαιουργίας, ἡ ὁποία διέρχεται μεγάλην κρίσιν.

Χάριν τῆς διευκολύνσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν εὐγενῶν γεωργικῶν προϊόντων τῆς χώρας, θὰ ἠδύνατο. ἐκτὸς τῆς γνωστῆς μεθόδου τῶν ἐπιχορηγήσεων, νὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς τιμῆς τοῦ δολλαρίου καὶ γενικῶς τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον⁶ καὶ δὴ κατ' ἀνώτατον ὄριον μέχρι

6. Πρβλ. Δ. Φιλαρέτου, Ὁ τεράστιος ἀντίκτυπος ἑνὸς ἀρχικοῦ λάθους, Ἐφημ. «Ἐθνος» 3 καὶ 4 Ἰουνίου 1947.—Λ. Δερτιλῆ, Ὁ χειρισμὸς τῶν ἐξαγωγῶν, Ἐφημ. «Ἑλλάς» 20 Ἰανουαρίου 1947.

τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον ἡ τιμὴ αὕτη φθάνει εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγοράν. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου τούτου ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῶν μέτρων τοῦ ἐλέγχου τῆς προσφορᾶς, τῆς ζητήσεως καὶ τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος Σχεδίου, δὲν φαίνεται νὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὕψωσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν (καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν ὕψωσιν αὐτῶν τούτων τῶν τιμῶν τῶν εὐγενῶν γεωργικῶν προϊόντων) καὶ μάλιστα κατὰ τὸ ὕψος καὶ τὸ ποσοστὸν τῆς ὑψώσεως τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος.

Πρὸς τούτοις ἡ τιμὴ τῆς χρυσοῦς λίρας ποὺ ἦτο μέχρι πρό τινας κύριος ρυθμιστὴς τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, παραμένει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον σταθερά. Τέλος ἡ τιμὴ τῶν πλείστων ἐμπορευμάτων εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀγοράν ὁρίζεται ὄχι βάσει τῆς ἐπισήμου τιμῆς τοῦ συναλλάγματος, ἀλλὰ βάσει τῆς τιμῆς συναλλάγματος τῆς διαμορφουμένης εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγοράν, γενικώτερον δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπολογιζομένων τιμῶν ἀνικαταστάσεως καὶ ἀνακτῆσεως τῶν ἐμπορευμάτων.

Περισσότερα ἀνάπτυξις ἐπὶ τοῦ μέτρου τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς δὲν θὰ γίνῃ ἐνταῦθα, δοθέντος ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἀποτελεῖ θέμα αὐτοτελές καὶ ἔχει ἀνάγκην εἰδικῆς διερευνησεως.

Γ.—Σχετικῶς μὲ τὸν σκοπὸν τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, ρητέα τὰ κάτωθι:

9.—Ἡ αὐξήσις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἶναι δυνατὸν νὰ κατορθωθῇ ἐὰν ἐφαρμοσθοῦν τὰ κάτωθι μέτρα:

1ον) Ἡ ἄμεσος ἐπέμβασις ἐπὶ τῆς βιομηχανίας. Ὡς γνωστὸν οἱ βαθμοὶ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους εἰς τὴν βιομηχανίαν εἶναι ποικίλοι. Ἡ αὐστηροτέρα μορφή τῆς ἐπεμβάσεως εἶναι ἡ ἐπίταξις. Εἰς τὴν ἐπίταξιν πρέπει νὰ προσφύγῃ τὸ Κράτος μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν ὅπου ὁ ἔλεγχος τῆς βιομηχανίας ἀποδειχθῇ ἄκαρπος ἢ ὀλίγον συντελεστικὸς τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν. Ἡ συνήθης περίπτωσις πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἔλεγχος τῆς παραγωγῆς (ἔλεγχος ποσότητος καὶ ποιότητος). Οὗτος θὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τὴν διαπίστωσιν τῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων ἐκάστου ἐργοστασίου καὶ θὰ τελειώνη εἰς τὴν παράδοσιν ὑπ' αὐτοῦ τῶν ὀριζομένων ποσοτήτων τῶν προϊόντων ποὺ θὰ παράγωνται ἀνά ὀρισμένην χρονικὴν περίοδον.

Ὁ ἔλεγχος θὰ συντελεσθῇ ἀρχικῶς εἰς τὰς βιομηχανίας ποὺ παράγουν εἶδη εὐρείας καταναλώσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ὅπως τὰ ἀντικείμενα ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ ἱματισμοῦ καθὼς καὶ ὑποδήσεως. Βαθμηδὸν θὰ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς ἄλλας βιομηχανίας. Ὁ ἔλεγχος αὐτὸς θὰ εἶναι ὄχι πολὺ δυσχερῆς ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος θὰ συγκεντρῶνῃ τὴν πρώτην ὕλην, καὶ συγκεκριμένως τὸν βάμβακα διὰ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, θὰ προσδιορίζῃ τὴν τιμὴν του, θὰ παρακολουθῇ τὴν δι' ἕκαστον βιομήχανον προοριζομένην

εἰσαγωγὴν ξενικοῦ βάμβακος, θὰ γνωρίζῃ δὲ τὴν μέσῃν ἀπόδοσιν τῆς πρώτης ὕλης εἰς τὰ ἐπὶ μέρος εἶδη τῶν ἐτοιμῶν προϊόντων. Ὁ ἔλεγχος τῆς παραγωγῆς θὰ συμπληρωθῇ διὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν τιμῶν λιανικῆς πωλήσεως τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων. Ὁ τελευταῖος αὐτός ἔλεγχος θὰ καταστῇ δυνατός, διότι θὰ βασιζέται ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς παραγωγῆς τῆς βιομηχανίας, τοῦ κόστους αὐτῆς καὶ γενικώτερον τῆς προσφορᾶς βιομηχανικῶν εἰδῶν (δοθέντος ὅτι, ὡς ἀναπτύσσεται ἀμέσως κατωτέρω, θὰ ἐλέγχωνται αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰδῶν τούτων ἐπίσης δὲ καὶ αἱ τιμαὶ διαθέσεως αὐτῶν) καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς ζητήσεως καὶ τῆς καταναλώσεως βιομηχανικῶν προϊόντων διὰ τῆς καθιερώσεως γενικοῦ ἢ βασικοῦ ἔστω δελτίου.

Εἰς τὸ ζήτημα τῆς εἰσαγωγῆς δελτίου εἰς τὴν χώραν μας διὰ τὴν διανομὴν ἴσων ποσοτήτων ἐκ τῶν σπουδαιότερων τουλάχιστον βιομηχανικῶν προϊόντων (μὲ προοπτικὴν ἐπεκτάσεως του βαθμιαίως καὶ εἰς τὰ σπουδαιότερα γεωργικὰ καὶ ἰδίως κτηνοτροφικὰ προϊόντα) πρέπει νὰ δοθῇ ὅλως ἰδιαιτέρα προσοχή. Ἡ καθιέρωσις δελτίου διὰ τὴν διάθεσιν εἰς τὸν πληθυσμὸν τῶν κυριωτέρων βιομηχανικῶν προϊόντων, ἰδίᾳ δὲ τῶν εἰδῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἱματισμοῦ καὶ τῶν εἰδῶν ὑποδήσεως, εἶναι ἡ ριζικώτερα μέθοδος πρὸς ἔλεγχον τῶν τιμῶν λιανικῆς πωλήσεως τῶν εἰδῶν τούτων, πρὸς διανομὴν ἴσων ποσοτήτων ἐξ αὐτῶν εἰς ὅλον γενικῶς τὸν πληθυσμὸν (κοινωνικὴ δικαιοσύνη), πρὸς περιορισμὸν τῆς ζητήσεως τῶν ἐκ μέρος τῶν διαθέσιμων μεγάλῃν ἀγοραστικὴν δύναμιν, πρὸς σταθεροποίησιν τῶν τιμῶν ποῦ θὰ καθορισθοῦν δι' αὐτά, καὶ διὰ τούτου πρὸς σταθεροποίησιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν.

2ον) Ἡ ὑπὸ τοῦ Κράτους διενέργεια εἰσαγωγῶν προϊόντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς σημαντικὰς ποσότητας, ἰδίως δὲ εἰς ποσότητας καὶ ποικιλίας συναφεῖς πρὸς τὰς παραγομένας ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας. Διὰ τῶν ἐνεργηθησομένων εἰσαγωγῶν εὐθηνωτέρων βιομηχανικῶν προϊόντων—καὶ ἐν ἀνάγκῃ μὲ μειωμένους δασμοὺς—ἡ τιμὴ ποῦ θὰ διαμορφοῦται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγοράν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους, δι' ἕκαστον βιομηχανικὸν εἶδος, θὰ μειωθῇ. Θὰ ἀνακύψῃ λοιπὸν ὁ κίνδυνος ὅπως παραμείνουν ἀπώλητα, ἔστω καὶ μερικῶς. Ὁ κίνδυνος αὐτός θὰ ἐξαναγκάσῃ τὰς ἐγχωρίους βιομηχανίας: Πρῶτον, νὰ ρίψουν τὰς τιμὰς τῶν, διότι μόνον διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ δυνηθοῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν ἀνταγωνισμὸν τῆς ξένης βιομηχανίας ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς καὶ νὰ πραγματοποιήσουν τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων τῶν. Δεύτερον, νὰ προβοῦν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν ἵνα δυνηθοῦν νὰ κατακτήσουν μεγαλύτερον τμήμα τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς.

Τὸ μέτρον τῶν εἰσαγωγῶν εἰς σημαντικὰς ποσότητας προϋποθέτει βεβαίως τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὰς πληρωμὰς συναλλάγματος ἢ τουλάχιστον δυνατότητα μεγάλων ἀνταλλαγῶν. Πάντως τὸ μέτρον τοῦτο πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸν ἔλεγχον τῶν βιομηχανικῶν, διὰ νὰ τὰς ἐξαναγκάσῃ εἰς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν, εἰς τὴν πραγματοποίησιν χαμηλοτέρου κόστους.

εις διάθεσιν τῶν προϊόντων μὲ χαμηλὰς τιμὰς καθὼς καὶ εἰς κάθε ἐφικτὴν ἀνανέωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν.

3ον) Ἡ αὐξήσις τῆς συνολικῆς ζητήσεως τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς διενεργείας εἰσαγωγῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, πρέπει νὰ συνοδευθῶσι μὲ τὸ σπουδαιότερον μέτρον τῆς αὐξήσεως τῆς συνολικῆς ζητήσεως. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ὅλως ἰδιάζουσα προσοχή, θὰ κλείσῃ ὁ κύκλος τοῦ ὅλου σχεδίου διὰ τὴν κινητοποίησιν τῆς βιομηχανίας πρὸς τὸν ὑκοπὸν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῆς, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων τῆς.

Ἡ αὐξήσις τῆς συνολικῆς ζητήσεως ὡς μέσον πρὸς ὑποδαύσιν τῆς βιομηχανίας διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς τῆς, θὰ γίνῃ τελικῶς δι' αὐξήσεως τῶν «πραγματικῶν» εἰσοδημάτων ὠρισμένων κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ.

Αἱ κατηγορίαι αὗται εἶναι οἱ παγίως ἀμειβομένοι (δημόσιοι ὑπάλληλοι, ιδιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἐργάται, συνταξιούχοι ἐν γένει, ἰδιοκτῆται ἀστικῶν ἀκινήτων) καὶ οἱ ἀγρόται.

Τὸ εἰσόδημα καὶ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τῶν ἀγροτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ αὐξηθῇ διὰ τοῦ συστήματος τῶν μέτρων ποῦ διεγράψαμεν προηγουμένως.

Τὸ εἰσόδημα τῶν παγίως ἀμειβομένων εἶναι δυνατὸν νὰ αὐξηθῇ διὰ αὐξήσεως τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν μισθωμάτων τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀστικῶν ἀκινήτων.

Διὰ τὰς κατηγορίας τῶν παγίως ἀμειβομένων—μισθοβιῶτων καὶ ἰδιοκτητῶν—ἡ αὐξήσις τῶν εἰσοδημάτων τῶν, ἐπιβάλλεται καὶ ἀπὸ λόγους στοιχειώδους κοινωνικῆς δικαιοσύνης, καὶ ὄχι μόνον χάριν ἐπιτεύξεως τῆς αὐξήσεως τῆς συνολικῆς ζητήσεως.

Τὸ μέτρον τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων τῶν μισθοβιῶτων καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν θὰ συναντήσῃ βεβαίως σθεναρὰς ἀντιδράσεις ἰδίως ἐκ μέρους τῶν θιγομένων κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ.

Οὕτω προκειμένου περὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν συνταξιούχων τοῦ δημοσίου θὰ προβληθῇ ἡ ἀντίρρησις τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἰς τὴν ἀντίρρησιν αὐτὴν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους εἶναι ἐπιδεκτικὰ αὐξήσεως διὰ προοδευτικῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος καὶ διὰ τῶν μεγάλων κερδῶν, ἧτις σήμερον ἀποδίδει ἀσήμαντα ποσὰ καὶ διὰ φορολογίας τῶν πλουτισάντων, τῶν εἰσαγωγῶν ἐπὶ κατοχῆς, τῶν ὠφεληθέντων ἐκ τοῦ πληθωρισμοῦ, τῶν εἰσαγωγῶν κατὰ τὸ 1946 (ἐφ' ὅσον διέθεσαν τὰ εἰσαχθέντα ἐμπορεύματα εἰς τιμὰς πολὺ ἀπεχούσας τοῦ ἐμπορι-

7. Βλ. Α. Σαουνάτσου καὶ Σ. Πουλοπούλου, Προσχέδιον οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως, «Οἶκ. καὶ Ἐμπ. Φύλλα» ἀριθ. 19 Μάϊος 1946 σ. 307 κ.έ. Πρβλ. ἐπίσης Α. Κυρκιλίτη, ἀνωτ. σελ. 10 κ.έ.

κοῦ κόστους), τῶν λαβόντων πιστώσεις ἀπὸ τῆς Ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν (ἐφ' ὅσον ἐπέστρεψαν αὐτὰς ὅταν ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τῆς δραχμῆς εἶχε μειωθεῖ κλπ. 8).

Προκειμένου περὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἡ αὐξήσις τῶν μισθῶν θὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν μανιώδη ἀντίδρασιν τῶν ἐργοδοτῶν. Οὗτοι ἐὰν ὑποχρεωθοῦν διὰ τοῦ προτεινομένου συστήματος νὰ μὴ ἐπιρρίψουν τὰς ἀυξήσεις τῶν μισθῶν εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἐμπορευμάτων ποὺ παράγουν ἢ πωλοῦν καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ προσφέρουν, ἀλλὰ νὰ μειώσουν τὰ εὐρέα κέρδη των, θὰ διεξαγάγουν πείσμονα ἀγῶνα καὶ θὰ χρειασθῇ μεγάλη ἐπιμονὴ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διὰ τὴν τελικὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀυξήσεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σημειωθεῖσαν εὐρύτητα τῶν βιομηχανικῶν κερδῶν λόγῳ τῆς ἐν τῇ πράξει ἐλλείψεως παρακολουθήσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κοστολογήσεων καὶ διατιμήσεων, ρητέον ὅτι αὕτη εἶναι γνωστή.

Ἄλλὰ καὶ ἡ εὐρύτης τῶν ἐμπορικῶν κερδῶν εἶναι μεγάλη. Πολλὰ παραδείγματα ἤμποροῦν νὰ ἀναφερθοῦν, εἰλημμένα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς πράξεως. Περιοριζόμεθα εἰς τὰ πλέον κτυπητὰ. Οἱ εἰσαγωγεῖς ἀγγλικῶν ὑφασμάτων ἐπώλουν ταῦτα πρὸς 135 χιλ. δραχ. κατὰ πῆχυν, ἐνῶ τὸ ἐμπορικὸν κόστος ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο 60—65 χιλ. δραχ., ἡ δὲ κανονικὴ τιμὴ πωλήσεως ὄχι ἀνωτέρα τῶν 70—75 χιλ. δραχ. κατὰ πῆχυν.

Ἡ διδομένη ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐμπορικὴ προμήθεια διὰ τὴν διάθεσιν τῶν ὑφασμάτων καὶ ἄλλων ἐφοδίων ἐνδύσεως καὶ ὑποδήσεως τῆς Οὐνρρα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἄλλας κατηγορίας τοῦ πληθυσμοῦ, ἀνέρχεται εἰς 6 %.

Ἐκ τοῦ ποσοστοῦ τούτου 3 % περιέρχονται εἰς τὸν ἐπιχειρηματιαν, ὅστις συνήθως εἶναι ἓν, δύο ἢ τρία ἄτομα ἢ τὸ πολὺ ἀνώνυμος ἐταιρία «οἰκογενειακοῦ χαρακτήρος», τὰ δὲ ἕτερα 3 % εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀριθμητικῶς ἀποτελοῦν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἐπιχειρηματιαν πλῆθος ὀλόκληρον.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι λοιπὸν ὅτι τὰ βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ κέρδη εἶναι τόσον εὐρέα, ὥστε ἤμποροῦν ἀκινδύνως νὰ ὑποστοῦν τὰς ἀυξήσεις τῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ προσωπικὸν τοῦτο ὡς ἀνεγνωρίσθη εἰς ἐπισήμους δηλώσεις δημοσιευθείσας εἰς τὸν τύπον τῆς 18 Μαΐου ἐ. ἔ., ἀμείβεται εἰς τὴν πλειονότητά του ἀνεπαρκέστατα, δι' ὃ καὶ ἐτονίσθη τὸ ἀπαραίτητον τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀμοιβῶν 9.

Προκειμένου περὶ τῶν ἐισοδημάτων ἰδιοκτητῶν ἀστικῶν ἀκινήτων, ἡ αὐξήσις τῶν μισθωμάτων θὰ προσκρούσῃ εἰς τὰς μεγάλας ἀντιδράσεις τῶν ἐνοικιαστῶν, ἰδιαίτερος δὲ τῶν ἐμπόρων καὶ βιοτε-

8. Βλ. Σ. Π ο υ λ ο π ο ὐ λ ο υ, Τὰ θεμέλια τῆς οἰκονομικῆς μας ἀνασυγκροτήσεως, «Οἰκ. καὶ Ἐμπ. Φύλλα» ἀριθ. 2, Ἰούλιος 1945 σελ. 28 κ. ἔ.. Α. Σ α ο υ ν ἄ τ σ ο υ καὶ Σ. Π ο υ λ ο π ο ὐ λ ο υ, Σχέδιον πρὸς αὐξήσιν τῶν δημοσίων ἐσόδων, αὐτόθι ἀριθ. 20—21 Ἰούνιος 1946 σελ. 327 κ. ἔ.

9. Διὰ τὴν πρόσφατον ἐξέλιξιν τῶν μισθῶν βλ. Γ. Τ ρ ῖ μ η, Ἡ πολιτικὴ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, Ἐφημ. «Ἔθνος» 30 Ἰουνίου, 1 καὶ 2 Ἰουλίου 1947.

χνῶν τοιούτων. Ἡ αὔξεις τῶν μισθωμάτων πρέπει βεβαίως νὰ εἶναι μικρά διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὑπαλλήλους, συνταξιούχους καὶ ἐργάτας, διὰ νὰ μὴ περικοπῇ σημαντικὸν τμῆμα τῆς νέας ἀγοραστικῆς δυνάμεως ποὺ θὰ τοὺς δοθῇ διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν των. Ἀντιθέτως ἡ αὔξεις τῶν μισθωμάτων πρέπει νὰ εἶναι σοβαρωτάτη διὰ τοὺς ἐπιχειρηματίας εἴτε οὔτιοι εἶναι μισθωταὶ καταστημάτων καὶ ἐγκαταστάσεων, εἴτε οἰκημάτων κατοικίας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ περικοπῇ τμῆμα πλεοναζούσης ἀγοραστικῆς δυνάμεως ἀπὸ τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ θὰ δοθῇ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας. Οὕτω θὰ ἐπιτευχθοῦν δύο τινά: Ἀφ' ἑνὸς μείωσις τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν ποὺ κατευθύνεται εἰς τὴν ζήτησιν χρυσῶν λιρῶν πρὸς ἀποθεματοποίησιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐνίσχυσις τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν εἰδῶν ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτῆτας, πλείστοι τῶν ὁποίων ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν ἔχουν ἄλλους πόρους, εἶναι ὡς φορεῖς ζήτησεως βιομηχανικῶν εἰδῶν κυριολεκτικῶς ἀνύπαρκτοι.

Ἡ ἐνίσχυσις τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν εἰδῶν ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτῆτας, θὰ πραγματοποιηθῇ εἰς τὴν ὅλην ἔκτασιν τοῦ ποσοῦ τῶν αὐξήσεων τῶν ἐνοικίων, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τοῦτο δεσμευθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ διατεθῇ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ζήτησιν τῶν εἰδῶν τούτων, κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα.

Σημειωτέον τέλος ὅτι τὸ θέμα τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς διὰ μέσου τῆς ἐνισχύσεως τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἰδιοκτῆτῶν ἀστικῶν ἀκινήτων, ποὺ ὡς φορεῖς ζητήσεως βιομηχανικῶν εἰδῶν εἶναι, ὡς ἐλέχθη, ἀνύπαρκτοι, εἶναι ἔν τελεῶς νέον στοιχεῖον εἰς τὰς συζητήσεις περὶ κινητοποιήσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ τὰς δυνατότητας τῶν αὐξήσεων τῶν εἰσοδημάτων παγίως ἀμειβομένων προσώπων.

Ἦδη ἐρχόμεθα εἰς τὸ πλεόν κρίσιμον σημεῖον τοῦ σχεδίου αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, μέσω τῆς τονώσεως τῆς ζήτησεως βιομηχανικῶν εἰδῶν ἐκ τῶν αὐξηθησομένων κατὰ τὰ ἄνω εἰσοδημάτων.

Καὶ ἐρωτᾶται: Ἡ αὔξεις τῶν ὡς ἄνω ὀνομαστικῶν εἰσοδημάτων πρόκειται νὰ ἀγάγη εἰς ἀνάλογον ὕψωσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν;

Ἐὰν ὄντως πραγματοποιηθῇ ἡ ὕψωσις αὕτη, τότε ἡ ὅλη προσπάθεια αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς δι' αὐξήσεως τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν εἰδῶν, ἐξανεμίζεται. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὕτην ἡ κατάστασις θὰ ἐπανέλθῃ ἀπλούστατα εἰς τὸ πρότερον αὐτῆς σημεῖον.

Τὸ ἐνδεχόμενον ἐν τούτοις αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἀναμένεται. Διὰ νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν ἄποψιν ταύτην πληρέστερον, θὰ διακρίνωμεν δύο περιπτώσεις.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ Κράτος θὰ αὐξήσῃ τὰ ὀνομαστικὰ εἰσοδήματα καὶ θὰ ἀπόσχη ἀπὸ πάσης ἐπεμβάσεως, τόσον ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς διαθέσεως τοῦ ποσοῦ ποὺ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς παραγωγῆς τῆς ζητήσεως καὶ τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν εἰδῶν.

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν τὸ Κράτος θὰ αὐξήσῃ τὰ ὀνομαστικά εἰσοδήματα καὶ θὰ παρέμβῃ τόσο εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ποσού καθ' ὃ θὰ αὐξηθοῦν τὰ εἰσοδήματα, ὅσον καὶ εἰς τὴν παραγωγήν, ζήτησιν καὶ τιμὰς τῶν βιομηχανικῶν εἰδῶν.

α) Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ αὕξησις τῶν εἰσοδημάτων ἀσφαλῶς θὰ ἀγάγῃ εἰς ὠρισμένην αὕξησιν τῆς ζήτησεως βιομηχανικῶν εἰδῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ κατηγορίαι τοῦ πληθυσμοῦ ποῦ θὰ λάβουν τὰς αὐξήσεις, ἔχουν μεγίστας ἀνάγκας εἰς βιομηχανικά εἶδη.

Ἡ αὕξησις τῆς ζήτησεως βιομηχανικῶν εἰδῶν καθὼς καὶ ἄλλων εἰδῶν ποῦ θὰ διαμορφωθῇ, θὰ ὠδηγήσῃ εἰς ὠρισμένην ὑψωσιν τῶν τιμῶν. Ἡ ὑψωσις ὅμως αὕτη τῶν τιμῶν ἀσφαλῶς θὰ εἶναι κατὰ ποσοστὸν μικροτέρα τοῦ ποσοστοῦ τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων. Τοῦτο δὲ διότι πρῶτον, ἡ αὕξησις τῆς ζήτησεως δὲν θὰ εἶναι γενικὴ, ἀλλὰ θὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὰς κατηγορίας τοῦ πληθυσμοῦ ποῦ θὰ λάβουν τὰς αὐξήσεις, δεύτερον, διότι δὲν θὰ ὀφείλεται καθολικῶς εἰς πρόσθετον ἀγοραστικὴν δύναμιν (νέον χαρτονομίσμα) δοθέντος ὅτι μόνον αἱ αὐξήσεις τῶν εἰσοδημάτων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων θὰ τροποποιηθοῦν, ἐνδεχομένως, κατὰ μέρος δι' ἐκδόσεως νέου χαρτονομίσματος (ἀφοῦ ὡς ἐλέχθη, θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ αὕξησις τῆς ἀμέσου φορολογίας) τρίτον, διότι ἡ αὕξησις τῆς ζήτησεως καὶ μετὰ ταῦτα τῶν τιμῶν θὰ προκαλέσῃ αὕξησιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Πράγματι ἡ παραγωγή γενικῶς, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ βιομηχανικὴ, δὲν εἶναι μέγεθος ἀμετάβλητον ἀλλὰ συνηρημένον πρὸς τὰς τιμὰς, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦν λειτουργίαν διεγερτικῆς παραγωγῆς.

Ὅθεν θὰ καταστῇ τελικῶς δυνατὴ ὠρισμένη αὕξησις τῆς συνολικῆς ζήτησεως βιομηχανικῶν εἰδῶν, ἡ ὁποία θὰ ὠδηγήσῃ εἰς αὕξησιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ ἄρα τοῦ κοινωνικοῦ εἰσοδήματος.

Ἄλλὰ ὁ κίνδυνος τῆς ὑψώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ἐκ τῆς αὐξήσεως τῶν ὀνομαστικῶν εἰσοδημάτων, δὲν θὰ προέλθῃ τόσο ἀπὸ τὴν αὕξησιν τῆς ζήτησεως ὅσον ἀπὸ τὴν αὕξησιν τοῦ κόστους παραγωγῆς.

Αἱ ἐπιχειρήσεις δηλαδὴ αἱ ὁποῖαι θὰ ὑποχρεωθοῦν εἰς τὴν καταβολὴν ἠύξημένων μισθῶν, θὰ ἐπιβαρύνουν μὲ τὸ ποσὸν τῶν αὐξήσεων τῶν μισθῶν τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τῶν.

Ἡ ἐπιβάρυνσις ὅμως αὕτη τοῦ κόστους παραγωγῆς, δὲν θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν αὕξησιν τῶν μισθῶν, δοθέντος ὅτι οἱ μισθοὶ ἀποτελοῦν ποσοστὸν μόνον τοῦ κόστους—συνήθως τὰ 50% αὐτοῦ—καὶ μόνον κατὰ τὸ ποσοστὸν τοῦτο θὰ αὐξηθῇ τὸ κόστος ἀναλόγως.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ αὕξησις τοῦ κόστους παραγωγῆς ποῦ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν αὕξησιν τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν, δὲν θὰ ἔχει ἀνάλογον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων. Αὐταὶ θὰ αὐξηθοῦν μὲν, ὅχι ὅμως κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν αὕξησιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργατῶν.

Ὅθεν τελικῶς θὰ περισσεύσῃ τμήμα τῶν

αὐξήσεων τῶν ὀνομαστικῶν μισθῶν, πού θά ἀγάγη εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν εἰδῶν καὶ ἄρα εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν.

Ἡ ἐπέκτασις αὕτη τῆς παραγωγῆς βιομηχανικῶν εἰδῶν πού θά προέλθῃ ἀπὸ τὴν αὔξησιν τῆς ζητήσεως τῶν, θά ἔχῃ μὲ τὴν σειράν τῆς μειωτικῆν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν τιμῶν αὐτῶν, ἥτις θά ἐπηρεάσῃ καὶ τὸ γενικὸν ἐπίπεδον τῶν τιμῶν.

β) Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν τὸ Κράτος θά αὐξήσῃ τὰ ὀνομαστικά εἰσοδήματα τῶν σημειωθεισῶν κατηγοριῶν τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ θά παρέμβῃ καὶ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων, καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν, ζήτησιν καὶ τιμὰς τῶν βιομηχανικῶν εἰδῶν.

Ὁ σκοπὸς τῆς παρεμβάσεως θά εἶναι διττός. Θά ἀποβλέπῃ πρῶτον εἰς τὴν δέσμευσιν τοῦ ποσοῦ ἐκ τῶν αὐξήσεων τῶν εἰσοδημάτων, ὥστε τοῦτο νὰ διατεθῇ ὀλόκληρον εἰς τὴν ζήτησιν βιομηχανικῶν εἰδῶν. Δεύτερον εἰς τὴν κατασκευὴν ἐκείνων τῶν εἰδῶν πού θά ὀρίσῃ τὸ Κράτος ὡς ἀναγκαῖα, εἰς τὴν παραγωγὴν ποσοτήτων καὶ ποιότητων ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων τὰς ὁποίας θά καθορίσῃ τὸ Κράτος εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν, ὅπου καὶ ὅπως θά ὀρίσῃ τὸ Κράτος (ἐπιβολὴ δελτίου εἰς ὄλους). Τέλος εἰς τιμὰς διαθέσεως πού θά ὀρισθοῦν κατόπιν συμφωνίας τοῦ Κράτους μὲ τὰς οἰκείας Ἐνώσεις τῶν βιομηχανῶν, αἵτινες, ὡς ἐλέχθη, θά καταστῶσι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν συμφωνουμένων.

Ὁ πρῶτος σκοπὸς θά ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς παρακρατήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν αὐξήσεων τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς περιελεύσεως τούτου εἰς τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον θά τὸ διαθέτῃ διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν βιομηχανικῶν εἰδῶν.

Ὁ δεύτερος σκοπὸς θά ἐπιτευχθῇ διὰ τοῦ προμνημονευθέντος συστήματος παραγωγῆς κατὰ παραγγελίαν.

Διὰ τοῦ συστήματος τούτου τὸ Κράτος θά καταστῇ ὡς καὶ προηγουμένος ἀναφέραμεν ὀλονεὶ μονοπωλητῆς τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν προϊόντων.

Θά κατορθωθῇ ὡσαύτως διὰ τοῦ συστήματος τούτου εἰδικῶς δὲ διὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν τιμῶν πωλήσεως, ἢ μὴ ἐπίπτωσις τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν εἰς τὸ βιομηχανικὸν κόστος, ἀλλὰ κατὰ τὸ δυνατόν περισσότερον εἰς τὸ βιομηχανικὸν κέρδος, τὸ ὁποῖον σήμερον εἶναι εὐρύτατον.

Διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν πραγματικῶν εἰσοδημάτων τῶν παγίως ἀμειβομένων καὶ διὰ τῆς τονώσεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν ἀγροτῶν, ἐν συνδυασμῷ βεβαίως πρὸς τὴν διατήρησιν τῆς σχετικῆς σταθερότητος τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, θά ἐπιτευχθῇ μία μετὰ θεσις ἀγοραστικῆς δυνάμεως σημαντικῶν διαστάσεων.

Οὕτω μέγα τμήμα τῆς συνολικῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως θά

ἐκφύγη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν διαθετόντων πλεονάζουσιν ἀγοραστικὴν δύναμιν καὶ ἀγροζόντων χρυσᾶς λίρας καθὼς καὶ τῶν ἀποθεματοποιούντων ἐμπορεύματα, καὶ θὰ διατεθῆ ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν προϊόντων, δι' αὐτῆς δὲ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν προώθησιν τῆς γενικωτέρας οἰκονομικῆς κινητοποιήσεως.

Διὰ τοῦ ὅλου συστήματος ποῦ προβλέπεται εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, οὐσιαστικῶς πρόκειται νὰ διαμορφωθῆ διὰ τῶν αὐξήσεων τῶν εἰσοδημάτων καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν τιμῶν τῶν παραχθησομένων βιομηχανικῶν προϊόντων, μίᾳ ἀναδιανομῇ τοῦ κοινωνικοῦ εἰσοδήματος εἰς ὄφελος τῶν ἀσθεστερῶν τάξεων.

Ἡ ἀναδιανομὴ αὕτη θὰ ἔχη ὡς ἠθελημένην συνέπειαν τὴν διεύρυνσιν τῆς ζητήσεως βιομηχανικῶν εἰδῶν, αὕτη δὲ τὴν ἐπέκτασιν τῆς παραγωγῆς των καὶ ἄρα τὴν αὔξησιν τοῦ κοινωνικοῦ εἰσοδήματος.

Οὕτω ἐπερατώθη ἡ ἔκθεσις τοῦ συστήματος τῶν μεθόδων πρὸς αὔξησιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, αὔξησιν ποῦ εἶναι τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ τρίτου σκοποῦ τοῦ παρόντος σχεδίου. Τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν μέτρων τῶν ἀφορώντων τὴν πραγματοποίησιν τοῦ δευτέρου τμήματος τοῦ σκοποῦ τούτου, ἧτοι τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

10:—Ἡ μείωσις τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς παραγωγῆς, τοῦ κόστους, τῆς διαθέσεως καὶ τῶν λιανικῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων καθὼς καὶ διὰ τῆς διενεργείας εἰσαγωγῶν τῶν προϊόντων τούτων, συμφώνως πρὸς τὰ προηγουμένως λεχθέντα. Διὰ τοῦ ἐλέγχου τούτου θὰ κατορθωθῆ ὥστε ὠρισμένοι βιομηχανίαι, ὅπως ἡ νηματοουργία βάμβακος καὶ ἐρίου, ἡ ὑφαντουργία, ἡ ὑποδηματοβιομηχανία κλπ. παράγουν εἰς ποσότητας ἀντιστοίχους πρὸς τὰς τεχνικὰς δυνατότητας τῶν ἐγκαταστάσεων των, ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος θὰ τὰς ἐφοδιάζῃ διὰ τῶν ἀπαραιτήτων ὑλικῶν καὶ χρηματικῶν κεφαλαίων. Ὡσαύτως θὰ κατορθωθῆ ὅπως αἱ βιομηχανίαι αὗται διαθέτουν εἰς τὴν κατανάλωσιν τὰ προϊόντα των εἰς τιμὰς ὀλίγον ἀπεχούσας τοῦ κόστους παραγωγῆς.

Συνέπεια τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων—μειώσεως συνδεομένης βεβαίως καὶ πρὸς τὴν αὔξησιν ταύτην—θὰ εἶναι ἡ βαθμιαία ἐλάττωσις τοῦ γενικοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων (νόμος τῆς ἀλληλεξαρτήσεως τῶν τιμῶν). Ἡ ἐλάττωσις τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων θὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν ἀγροτῶν. Πράγματι τὸ περιθώριον μεταξὺ τοῦ κόστους τούτου καὶ τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν εἰδῶν, θὰ διευρυνθῆ, δοθέντος ὅτι ἡ συγκέντρωσις τῶν γεωργικῶν προϊόντων ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καὶ ἡ διάθεισίς των εἰς τὴν κατανάλωσιν ὑπ' αὐτῶν, θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν διατήρησιν ἑνὸς ἱκανο-

ποιητικοῦ ἐπιπέδου εἰς τὰς γεωργικὰς τιμὰς, ἀμείβοντος ἐπαρκῶς τοὺς μόχθους τῶν ἀγροτῶν.

Σχετικῶς μὲ τὴν προτεινομένην ἐπιδιώξιν τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ τὴν συγχρόνως προτεινομένην ἐπιδιώξιν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῆς βιομηχανίας, θὰ ἤμποροῦσε νὰ προβληθῇ ἡ ἀντίρρησης ὅτι αἱ δύο αὐταὶ ἐπιδιώξεις εἶναι ἀντιφατικά. Ἀληθῶς αἱ τιμαὶ συνιστοῦν τὸ παροτρυντικὸν τῆς παραγωγῆς καὶ συνεπῶς ἡ μείωσις αὐτῶν θὰ συνεπήγετο τὴν ἀποθάρρυνσιν τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος καὶ ἄρα τὴν ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς. Ἡ ἀντίρρησης αὕτη εἶναι βάσιμος, ἰσχύει ὅμως εἰς τὸ καθεστῶς τῆς ἐλευθέρου ἀνταγωνιστικῆς οἰκονομίας, ὅπου αἱ ὑψηλαὶ τιμαὶ καὶ τὸ κέρδος ἀποτελοῦν τὰ παροτρυντικὰ τῆς παραγωγῆς.

Ὑπὸ τὸ καθεστῶς ὅμως τοῦ ἐλέγχου παραγωγῆς καὶ προσφορᾶς βιομηχανικῶν εἰδῶν ποῦ προβλέπει τὸ παρὸν σχέδιον, οἱ σκοποὶ τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν βιομηχανικῶν εἰδῶν, δύνανται νὰ ἐπιδιωχθοῦν καὶ ἐφαρμοσθοῦν συμμέτρως.

Δ. 11.—Ὁ περιορισμὸς τῆς ζητήσεως τῶν διαθετόντων μεγάλῃν ἀγοραστικῆν δύναμιν. ποῦ ἀποτελεῖ τὸν τέταρτον σκοπὸν τοῦ παρόντος Σχεδίου, δύνανται νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ στάδια καὶ βαθμιαίως, διὰ δύο ὁδῶν κυρίως. Πρῶτον διὰ τῆς φορολογίας τῶν μεγάλων κερδῶν καὶ τῆς φορολογίας τῶν πλουτισάντων, τῶν εἰσαγωγέων ἐπὶ κατοχῆς, τῶν ὠφεληθέντων ἐκ τοῦ πληθωρισμοῦ, τῶν εἰσαγωγέων κατὰ τὸ 1946 (ἐφ' ὅσον διέθεσαν τὰ εἰσαχθέντα ἔμπορεύματα εἰς τιμὰς πολὺ ἀπεχούσας τοῦ ἐμπορικοῦ κόστους), τῶν λαβόντων πιστώσεις ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν ἐπιστρεψάντων δὲ αὐτὰς ὅταν ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τῆς δραχμῆς ἦτο μικροτέρα κλπ.

Δεύτερον, διὰ τῆς μνησθείσης ἤδη ἐπανειλημμένως ἐπιβολῆς δελτίου εἰς ὠρισμένα ἀρχικῶς βιομηχανικὰ προϊόντα καὶ ἐπεκτάσεώς της ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς μεγαλύτερον κύκλον προϊόντων βιομηχανικῶν, ἀλλὰ καὶ κτηνοτροφικῶν καὶ γεωργικῶν. Ὁ περιορισμὸς τῆς ζητήσεως τῶν διαθετόντων πλεονάζουσας καὶ γενικώτερον μεγάλῃν ἀγοραστικῆν δύναμιν, θὰ ἔχη ὅπως ἐλέχθη ὡς κύριας συνεπείας, τὴν πραγμάτωσιν μεγαλυτέρας κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν διευκόλυνσιν τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν.